

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoCsp/49/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120260196
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6120260196.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členiek senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, právne zastúpeného: Remedium Legal, s.r.o., IČO: 53 255 739, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, proti žalovanému: O. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XX, XXX XX T. (právny nástupca G.. S. T., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, naposledy bytom T. XX, XXX XX T.), o zaplatenie 2.579,33 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 11Csp/118/2020-131 zo dňa 09.06.2021, takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje sa rozsudok vo výroku II. a III.
- II. Náhrada trov odvolacieho konania sa stranám sporu nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozhodol takto:

„I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 1.381,20 eur spolu s 5% ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.381,20 eur od 23.03.2019 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobu v prevyšujúcej časti zamietla.

III. Žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 8% s tým, že o výške tejto náhrady, bude rozhodnuté súdom prvom inštancie v samostatnom uznesení.“

2. V priebehu konania žalovaná zomrela, a to dňa 05.11.2021.

3. Podľa § 63 ods. 1 Civilného sporového konania, ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť, alebo či v ňom môže pokračovať.

Podľa § 63 ods. 2 Civilného sporového konania, v konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

Podľa § 63 ods. 3 Civilného sporového poriadku, ak to povaha sporu pripúšťa, môže sa v konaní pokračovať aj pred skončením konania o dedičstve.

4. Žalovaná v priebehu konania zomrela, ide o majetkový spor (nie osobnej povahy) a z oznámenia notárky I.. X. Q., Notársky úrad so sídlom Dobrianskeho 1498, 093 01 Vranov nad Topľou vyplýva, že v dedičskej veci po poručiteľke (žalovanej v tomto konaní) G. S. T., nar. XX.XX.XXXX, zomrelej XX.XX.XXXX, naposledy bytom T. XX, bolo na základe lustrácii zistené, že poručiteľka nezanechala

závet a zanechala jediného syna O. T., nar. XX.XX.XXXX, r.č. XXXXXX/XXXX, trvale bytom T. XX, ktorý je domnelým dedičom, avšak do dnešného dňa nebol o dedičskom práve poučený.

5. Odvolací súd má za preukázané, že domnelým dedičom (dedičské konanie nebolo doposiaľ ukončené) je v zmysle prvej dedičskej skupiny podľa § 473 Občianskeho zákonníka O. T., preto bolo nevyhnutné pokračovať v konaní so synom žalovanej O. T..

6. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že mal v danej právnej veci za preukázané, že právny predchodca žalobca na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytol žalovanej finančné prostriedky vo výške 3.000,- eur a žalovaná sa zaviazala poskytnutý úver žalobcovi splatiť v 38 splátkach vo výške 113,70 eura mesačne. Z predložených listinných dokladov mal súd ďalej za preukázané, že žalovaná v prospech žalobcu uhradila finančné prostriedky vo výške 2.437,70. eura. Taktiež bolo preukázané, že listom zo dňa 01.03.2018 bol úver veriteľom k 28.02.2018 zosplatnený, bola vyhlásená mimoriadna splatnosť a žalovaná bola vyzvaná na úhradu celej dlžnej sumy. Listom zo dňa 27.01.2018 a listom zo dňa 18.12.2018 bola opakovane pred postúpením pohľadávky vyzývaná na úhradu dlhu. Pred začatím konania v zmysle zmluvy o postúpení pohľadávky z 22.03.2019 bola následne pohľadávka postúpená na žalobcu preto je žalobca teraz aktívne legitimovaný v tomto konaní. Postúpenie bolo žalovanej oznámené listom zo dňa 30.03.2019.

Bol toho názoru, že po preskúmaní vecí, zmluvy, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou a od ktorej žalobca odvádza svoj nárok po vykonaní dokazovania za to, že žaloba je čiastočne nedôvodná.

Poukázal na to, že žalobca si uplatnil sumu 2.579,33 eura. Žalovaná suma pozostáva zo sumy istiny 1.535,67 eura, sumy 818,92 eura, úroku, sumy 152,02 eura úroku z omeškania a sumy 72,72 eura neuhradených poplatkov. Žalobca vo svojom vyjadrení uviedol, že žalovaná z poskytnutého úveru uhradila sumu v celkovej výške 2.437,70 eura úhrad žalovaného bola na istinu započítaná suma vo výške 1.464,33 eura, na poplatky bola započítaná suma vo výške 305,78 eura, na riadny úrok suma vo výške 666,68 eura a na úrok z omeškania bola započítaná suma vo výške 0,91 eura. Postúpená istina tak predstavuje „Čerpanie“ mínus úhrady žalovaného započítané na istinu (3.000,- eur - 1.464,33 eura = 1.535,67 eura). Poplatky vo výške 72,72 eura. Žalovanému boli vyúčtované poplatky v celkovej výške 378,50 eura. Z úhrad žalovaného bola na poplatky započítaná suma vo výške 305,78 eura. Neuhradené poplatky predstavujú sumu vo výške 72,72 eura. Riadny úrok vo výške 818,92 eura, Zmluvný úrok v celkovej výške 1.485,60 eura je v platobnej histórii označený ako „Predpis riadneho úroku“ Z úhrad žalovaného bola na zmluvný úrok započítaná suma vo výške 666,68 eura. Neuhradený zmluvný úrok predstavoval sumu vo výške 818,92 eura a vyčíslený je za príslušné obdobie (kalendárny mesiac).

Bol toho názoru, že takýto spôsob započítania úhrad veriteľom nepovažoval za dôvodný. Vychádza to zo zmluvného dojednaní, ktoré je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Uvedený postup žalobcu ohľadom započítania úhrad žalovanej s poukazom na ustanovenia úverových zmluvných podmienok na príslušenstvo istiny považoval za postup v rozpore so zákonom. Obchodné podmienky, ktoré by takýto postup žalobcu stanovovali, žalovanou podpísané neboli a určite neboli individuálne dojednané so žalovanou. Sú súčasťou zmluvy. Osobitne vyjednané a podpísané žalovanou neboli. Je nanajvyššie otázne, či s nimi bola vôbec žalovaná vzhľadom na ich rozsiahlosť pri podpise zmluvy oboznámená.

Mal za to, že keďže podľa zmluvy úver mal byť zaplatený v 38 splátkach vo výške 113,70 eura, spolu mala žalovaná uhradiť na istinu a riadnych úrokoch sumu 4.320,60 eura, 3.000,- eur je istina a 1.320,60 eura sú úroky. Žalovaná uhradila sumu 2.437,70 eura, na istine je dlžná len sumu 562,30 eura. Postup započítavania úhrad veriteľom neakceptoval. Úhrady započítal v prvom rade na istinu a nie na úroky a poplatky, či poistenie ako to urobil veriteľ, resp. žalobca.

Pokiaľ išlo o úroky žalobca si uplatnil sumu 818,90 eura, čo je menej než na aké má žalobca nárok do riadeného splatenia úveru, preto žalobe ako dôvodnej vyhovel čo do sumy 1.381,20 eura, čo je dlžná suma istiny a požadovaného úroku. Vo zvyšnej časti žalobu, ako nedôvodnú zamietol.

Pokiaľ sa týkalo poplatkov uviedol, že žalobca bližšie neuviedol, a nepreukázal ani vo svojom vyjadrení ako dospel k žalovaným sumám poplatkov, o aké poplatky ide, ako ich vypočítaval a podľa ich čoho. Mal za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno. Pokiaľ išlo o poplatky za upomienky aj tieto považoval za nedôvodné a nepreukázané. Súdu nepreukázal, že by mu za zaslanie týchto upomienok vznikli nejaké reálne náklady v uplatnenej výške. Písomná dohoda v tomto smere uzavretá nebola. Pokiaľ sa týkalo poplatkov za poistenie pokiaľ sa jedná o nároku ohľadom poistného má súd za to, že žalobca žalobcu je nedôvodná aj v tejto časti, pretože ohľadom poistenia súd takúto dohodou vyhodnotil za neplatnú. Žiadna osobitná poistná zmluva predložená nebola. Táto dohoda je zakomponovaná do textu samotnej úverovej zmluvy do čl. I a je možné že sa že bez ohľadu na vôľu spotrebiteľa. Je zakomponovaná vopred do textu zmluvy o úvere je preto otázne, či žalovaný ako spotrebiteľ mal takúto vôľu uzavrieť nejakú

poistnú zmluvu a či vedel, že súběžné uzatvára ja nejakú zmluvu o poistení a či ju vôbec chcel uzavrieť. Nie je vylúčené že túto časť tam uviedol veriteľ bez ohľadu na vôľu dlžníka. Je nanajvýš pravdepodobne, že ak dlžník chcel uzavrieť úverovú zmluvu, chcela požičať peniaze, nie uzatvoriť poistenie.

Uzavrel, že zo strany žalobcu nebol naplnený ani predpoklad určitosti prejavu vôle smerujúci k uzatvoreniu zmluvy o poistení. Žalovaný o tomto nemusel byť ani oboznámený. Zároveň je možné aj skonštatovať, že ide aj o neprijateľnú zmluvnú podmienku a zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach na škodu spotrebiteľa. Nejde o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku. Navyše žalobca nijakým spôsobom, ohľadom výšky poistného svoj nárok nepreukázal, neuniesol v tomto smere dôkazné bremeno. V konaní bolo preukázané, že žalovaná sa z dôvodu neplnenia si zmluvných povinností dostala do omeškania. Zároveň uviedol, že ku dňu 23.03.2019, od kedy žiadal žalobca úroky z omeškania bola žalovaná v zmysle uvedeného listu o zosplatnení úveru v omeškaní a preto priznal žalobcovi nárok na úroky z omeškania v ním požadovanej zákonnej výške no len zo sumy ktorú žalobcovi priznal ako dôvodnú t.j. zo sumy ktorú považoval za dôvodnú ,tak ako je to uvedené vo výroku tohto rozsudku. Zvyšok nároku žalobcu na úroky z omeškania ako nedôvodný zamietol. Ak nie je dôvodná istina , nie je dôvodný ani úrok z omeškania z nej.

Pokiaľ išlo o požadovaný vyčíslený úrok z omeškania aj v tejto časti považoval žalobu za nedôvodnú a žalobe ohľadom týchto úrokov z omeškania neuniesol dôkazné bremeno.

O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

7. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Uviedol, že sa nestotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorý považoval spôsob započítania úhrad žalobcom za neplatné dojednanie, resp. za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Uvedený postup ohľadom započítania úhrad žalovaného s poukazom na ustanovenia zmluvných podmienok na príslušenstvo istiny považoval súd prvej inštancie za postup v rozpore so zákonom. Mal za to, že za nespornosti skutkových tvrdení a absolútnej pasivity žalovaného súd neprípustným spôsobom ani len neurčil (nieto zdôvodnil), ktoré zmluvné dojednanie považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku, resp. ktoré zmluvné dojednanie považoval súd prvej inštancie za neplatné. Nestotožnil sa ani s názorom súdu, v zmysle ktorého nemali byť Všeobecné obchodné podmienky postupcu podpísané žalovanou. Žalovaná mala pri podpise zmluvy možnosť sa s ich obsahom oboznámiť a v prípade, že z ich ustanoveniami nesúhlasila, zmluvu vôbec nepodpísať. Opačným výkladom by bolo nutné právne uzavrieť, že všetky zmluvy, ktoré hromadne uzatvárajú štátne energetické podniky, banky, mobilní operátori atď. so spotrebiteľmi sú neplatné, pričom je všeobecne známou skutočnosťou (tzv. notorieta), že tieto v súlade s § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka určujú časť obsahu zmlúv aj s odkazom na všeobecné obchodné podmienky, obdobne ako v tomto prípade právny predchodca žalobcu. Zároveň uviedol, že spôsob výpočtu poplatkov ako aj ich spôsobu započítania uviedol vo svojom vyjadrení zo dňa 19.11.2020. V zmysle čl. I. zmluvy sa žalovaná zaviazala mesačne uhrádzať poplatok za poistenie úveru vo výške 12,18 eura. V zmysle čl. II bodu č. 5 zmluvy v prípade každého omeškania poplatok za upomienku vo výške 25,00 eur. Dodal, že došlo k dojednaniu poistného v súlade so zákonnou úpravou. Postupca a žalovaný pri uzatváraní zmluvy zároveň uzavreli „Súhlas s Poistením Úveru“ v ktorom sa výslovne uvádza, že žalovaná mala záujem zabezpečiť plnením z poistenia pohľadávku banky. Uvedená skutočnosť nebola v konaní žalovanou žiadnym spôsobom popretá, pričom ide o nesporné skutkové tvrdenie v zmysle ust. § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu v zamietajúcej časti, resp. rozsudok v napadnutej časti zruší a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce podľa zásad upravených v ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

9. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa iba nasledovné:

10. Pokiaľ sa týka odvolacej námietky žalobcu ohľadom spôsobu započítania úhrad je potrebné konštatovať, že už samotné znenie zmluvnej podmienky uvedené v bode 5.1 Produktových obchodných podmienok pre hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej sporiteľne, a.s. (č. I. 28 spisu), a to: „Ak to

právny predpis nezakazuje, splátka sa použije na úhradu jednotlivých záväzkov Dlužníka v poradí: a) splatné Poplatky od najskôr splatného záväzku; b) úroky z omeškania od najskôr splatného úroku z omeškania; c) úroky od najskôr splatného úroku a d) Istina“, evokuje ich neprijateľnosť, keďže zmluvné ustanovenia umožňujúce zápočet úhrad na iné plnenia ako na istinu, predstavujú neprijateľnú zmluvnú podmienku a majú za následok nevyvážený vzťah veriteľa a dlžníka v otázke plnenia dlhu.

11. Odvolací súd uvádza, že zmluvné ustanovenia umožňujúce zápočet úhrad na iné plnenia ako na istinu, predstavujú neprijateľnú zmluvnú podmienku a majú za následok nevyvážený vzťah veriteľa a dlžníka v otázke plnenia dlhu. Táto zmluvná podmienka nerešpektuje vôľu spotrebiteľa, ktorý má nepochybne prioritný záujem predovšetkým na úhrade istiny. Na druhej strane dodávateľovi umožňuje presadiť jeho ekonomické záujmy, čím zakladá hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Ak bolo zmluvné ustanovenie nadiktované v rámci kontraktácie v režime typovej zmluvy, ide vždy o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je absolútne neplatná a je v rozpore s § 54 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka. Započítanie splátok, resp. čiastočný plnení najprv na príslušenstvo a až na poslednom mieste na samotnú pohľadávku, výrazne navyšuje náklady spotrebiteľa spojené s úverom oproti situácii, ak by sa jeho platby použili v súlade s úpravou § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobca navyše nepreukázal, že táto zmluvná podmienka bola individuálne dohodnutá.

12. Pokiaľ sa týka odvolacej námietky, že žalovaná svojim podpisom na zmluve potvrdila, že sa oboznámila s obsahom zmluvy ako aj VOP a porozumela jej obsahu odvolací súd uvádza, že je pravdou, že európska, ani vnútroštátna úprava spotrebiteľských úverov nevyžaduje zakotvenie všetkých náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v jedinom dokumente, ani nevylučuje použitie Všeobecných obchodných podmienok. Preto možno vo všeobecnosti akceptovať, ak okrem samotnej zmluvnej listiny, sú zmluvné podmienky obsiahnuté tiež v ďalších zmluvných dokumentoch. Nevyhnutným predpokladom však je ich riadne inkorporovanie do zmluvy (ich jednoznačné zrozumiteľné identifikovanie, rozsah v akom sa na zmluvu vzťahujú), pričom nepostačujúcim je len vyhlásenie, že sa s nimi spotrebiteľ oboznámil a s nimi súhlasí, pokiaľ je pochybnosť o ich inkorporácii (teda včlenenie ich podmienok do zmluvy).

13. Samotné všeobecné obchodné podmienky a úverové podmienky však súčasne musia spĺňať podmienku transparentnosti a nesmú byť pre spotrebiteľa prekvapivé či nezrozumiteľné, musí byť jednoznačné, ktoré podmienky z nich a v akom rozsahu sa na spotrebiteľa v konkrétnom prípade vzťahujú, nesmú obsahovať tiež tzv. križové odkazy, teda zmluva odkáže na jedny podmienky a tie nemôžu následne odkazovať na ďalšie. Veritelia sú povinní preukázať, že obchodné podmienky sú spotrebiteľovi známe, resp. že boli k zmluve priložené, a to tak, aby sa spotrebiteľ mohol pred uzavretím zmluvy skutočne oboznámiť so všetkými svojimi právami a povinnosťami.

14. Uvedené vyplýva aj z rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie vo veci C - 449/13, CA Consumer Finance SA v. Bakkaus, bod 28, podľa ktorého obozretný veriteľ si musí byť vedomý nevyhnutnosti zbierania a uchovania dôkazov o splnení svojich informačných povinností a povinností poskytnúť vysvetlenia. V spotrebiteľskom vzťahu je dodávateľ vo fakticky výhodnejšom postavení, lebo má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému svoje služby poskytuje. Preto treba od dodávateľa očakávať aj vyžadovať, že sa vo vzťahu k spotrebiteľovi bude správať vo všeobecnej polohe poctivo. Ak takto nepostupuje, spreneverí dôveru druhého účastníka zmluvného vzťahu v poctivosť svojho konania, a takémuto nepoctivému konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu. V praxi sa zásada poctivosti vzťahuje aj na aplikáciu obchodných podmienok.

15. Podľa demonštratívneho výpočtu uvedeného v § 53 v odseku 4 písm. a/ Občianskeho zákonníka sa za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve považujú najmä ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy, čo je typické práve pre obchodné podmienky, s ktorými sa spotrebiteľ nemal možnosť oboznámiť pred podpisom zmluvy. V pochybnostiach v tomto smere musí dodávateľ preukázať (má dôkazné bremeno), že boli k zmluve pripojené a druhá strana sa oboznámila s ich obsahom, to znamená primárne už len to, že boli spotrebiteľovi predložené v takej forme a kvalite, že objektívne mal možnosť tieto bez ťažkostí minimálne prečítať, k naplneniu čoho však v konkrétnostiach posudzovanej veci neprišlo, keďže žalobca v tomto smere dôkazné bremeno neuniesol.

16. Odvolací súd uvádza, že nie je rozhodným, že v zmluve je zakomponované prehlásenie spotrebiteľa, že s obsahom VOP a ďalších dokumentov sa pred podpisom zmluvy oboznámil o ktorý prípad ide aj v posudzovanej veci. Zmluvné dojednanie obsahujúce takéto vyhlásenie (v tomto prípade v čl. II. bod 2 zmluvy) je totiž neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 4 písm. l) OZ, ktorá má za následok, že na spotrebiteľa je de facto prenášané dôkazné bremeno v otázke riadneho oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami a okolnosťami uzavretia úverovej zmluvy. Práve skryté prenesenie dôkazného bremena má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potenciálnemu uplatneniu jeho práv na súde a u iných štátnych orgánov, keďže spotrebiteľ už len v dôsledku predmetnej zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom. Uvedenými zmluvnými podmienkami sa na spotrebiteľa taktiež neprijateľne prenáša dôkazné bremeno v otázke oboznámenia sa s esenciálnymi informáciami podstatnými pre posúdenie vhodnosti a únosnosti úveru podľa zmluvy v kontexte jeho majetkových pomerov a finančných možností.

17. Za týchto okolností je teda jednoznačné, že obsah dokumentov na ktoré odkazuje zmluva vo vyššie identifikovaných bodoch, nebol priamo inkorporovaný do textu samotnej zmluvy, a pri absencii preukázania splnenia si informačnej povinnosti žalobcu oboznámiť žalovanú s ich obsahom, či preukázania, že boli skutočne aj reálne k zmluve priložené ich nemožno považovať za platnú súčasť zmluvy (s čím samozrejme súvisí nemožnosť uplatňovať nároky majúce v nich pôvod), z ktorého dôvodu je v princípe nevhodné a nadbytočné sa zaoberať ich obsahom z hľadiska toho, či v nich sú/nie sú zakomponované konkrétne neprijateľné a tým aj neplatné zmluvné podmienky.

18. Navyše z rozhodnutia Ústavného súdu Českej republiky vo veci sp. zn. I ÚS 3512/11 vyplýva, že cit.: „Je treba zdôrazniť, že obchodní podmienky ve spotřebitelských smlouvách na rozdíl třeba od obchodních smluv mají sloužit především k tomu, aby nebylo nezbytné do každé smlouvy přepisovat ujednání technického a vysvětlujícího charakteru. Naopak nesmějí sloužit k tomu, aby do nich v často nepřehledné, složitě formulované a malým písmem psané formě skryl dodavatel ujednání, která jsou pro spotřebitele nevýhodná a o kterých předpokládá, že pozornosti spotřebitele nejspíše uniknou (například rozhodčí doložka nebo ujednání o smluvní pokutě). Pokud tak i přesto dodavatel učiní, nepočíná si v právním vztahu poctivě a takovému jednání nelze přiznat právní ochranu.“

19. Pokiaľ sa týka odvolacej námietky žalobcu ohľadom poplatku za poistenie dojednané v článku I. zmluvy o splátkovom úvere odvolací súd uvádza, že poplatok za poistenie vo výške 12,18 eura mesačne bol priamo zapracovaný do predtlačeneho textu zmluvy o spotrebiteľskom úvere a z jeho formulácie nevyplýva, že by spotrebiteľ mal možnosť poistenie odmietnuť. Možno teda uzavrieť, že predmetné poistenie úveru bolo žalovanej ako spotrebiteľke žalobcom ako veriteľom nanútené, a teda pre žalovanú povinné. Z uvedeného znenia danej zmluvnej podmienky je odvolací súd toho názoru, že získanie spotrebiteľského úveru bolo podmienené prijatím tejto zmluvnej podmienky.

20. Vlastnosťou neprijateľnosti trpí aj samotné zmluvné dojednanie čl. II. bod 5 predmetnej zmluvy o povinnosti zaplatať poplatkov za upomienky za každý prípad omeškania vo výške 25,- eur. Je potrebné vychádzať z toho, že upomienka má informatívny charakter a musí byť uplatňovaná veriteľom dobromyseľne, jej účelom je informovať spotrebiteľa o omeškaní so splatením splátky, na základe ktorej spotrebiteľ uhradí omeškanú čiastku. Uplatňovanie nákladov s ňou spojených, tak je možné akceptovať len do výšky skutočných vynaložených nákladov. Ak má však zmluvne ustanovenie o upomienke charakter, že dlžník je povinný zaplatiť vždy paušalizovanú sumu, ktorá bez pochybnosti prevyšuje bežne priame náklady upomínania, teda nie je obrazom reálnych nákladov (napr. 25,- a viac eur, ako tomu je v posudzovanej veci), tak poplatok za upomienku už má charakter iného právneho inštitútu, a to zmluvnej pokuty (za porušenie povinnosti zaplatiť splátku včas), ktorý by sa však musel zarátavať do „sankčného stropu“ - § 53b ods. 1 OZ, § 3a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov. Zmluvná pokuta koncipovaná za týchto okolností ako poplatok, je tak obchádzaním zákona a vo svetle nepochybne nekalej obchodnej praxe, je z hľadiska platnosti neudržateľnou, navyše sa ňou v ponímaní poplatku spotrebiteľovi neposkytuje žiadna reálna protihodnota, ale naopak slúži záujmom dodávateľa, čo dopadá rovnako na poplatky spojené so správou úveru.

21. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny v zamietajúcom výroku II. a v súvisiacom výroku o trovách konania III. podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

22. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bola úspešný žalovaný, ktorému z obsahu spisu žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevyplývajú a procesne neúspešný žalobca nárok na náhradu trov odvolacieho konania nemá. Z týchto dôvodov odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania stranám sporu nepriznal.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).